

Ebazpena: R033/2023

Espedientea: 30/2016

Vitoria-Gasteizen, 2023ko martxoaren 22an.

Euskal Autonomia Erkidegoarekiko Ekonomia Itunaren Arbitraje Batzordeak, Violeta Ruiz Almendral batzordeburu andreak eta Sofia Arana Landín batzordekide andreak eta Javier Muguruza Arrese batzordekide jaunak osatutakoak, hau erabaki du:

ERABAKIA

Zerga Administrazioako Kantabriako Agentziak (aurrerantzean, ACAT) Bizkaiko Foru Aldundiaren (aurrerantzean, BFA) aurrean planteatutako gatazkari buruz, zeinaren helburua baita JAS jaunaren heriotzak (2012ko otsailaren 28a) eragindako oinordetzen gaineko zergaren ordainarazpen-eskumena zehaztea. Gatazka hori Arbitraje Batzorde honetan izapidetzen ari da, 30/2016 espedientezenbakiarekin.

I. AURREKARIAK

1.- JAS jaunak Castro Urdialeseko (Kantabria) E kalean zuen zerga-egoitza 2003tik, etxebizitza erosi zenetik.

Harrezkero, PFEZaren aitortpenak ZAEAn aurkeztu zituen, eta ohiko etxebizitzan inbertitzeagatiko kenkaria aplikatu zitzaion.

2.- 2012ko otsailaren 28an hil zen, eta oinordetzen gaineko zergaren aitortpenak aurkeztu zizkieten oinordekoek BFari.

3.- 2016ko ekainaren 27an, ACATek oinordetzen gaineko zergaren aitortpenari dagozkion funtsak bidaltzeko eskatu zion BFari, eta idazki hori inhibizio-errekerimendu gisa erabili zen.

4.- BFAk bere eskumena isilbidez berretsi zuenez, ACATek gatazka aurkeztu zuen 2016ko abuztuaren 19an Arbitraje Batzordean, eta 30/2016 espediente-zenbakiarekin izapidetu da prozedura arruntaren bidez.

II. ZUZENBIDEKO OINARRIAK

1.- Arbitraje Batzordearen eskumena

Arbitraje Batzordeak eskumena dauka eztabaida ebazteko, Ekonomia Itunaren 66.Bat artikuluan xedatutakoaren arabera; artikulua horrek eginkizun hauek ezartzen baitizkio batzorde horri:

a) Estatuko Administrazioaren eta foru-aldundien artean edo foru-aldundien eta beste autonomia-erkidegoetako administrazioen artean sortzen diren gatazkak ebaztea, bai itundutako zergen lotura-puntuari aplikazioari dagokionez, bai administrazio bakoitzari zenbateko zatia dagokion zehazteko, sozietateen gaineko zerga edota balio erantsiaren gaineko zerga administrazio bati baino gehiagori ordaindu behar zaionean.

b) Banakako zerga-harremanetako arazo zehatzetan ekonomia-itun hau interpretatzeko eta aplikatzeko orduan administrazio interesdunen artean sor litezkeen gatazkak erabakitzea.

c) Zergadunen egoitza dela-eta sor litezkeen desadostasunak ebaztea.

2.- Aplikatu beharreko arauak

Tributu baten ordainarazpena Estatuaren eta Euskal Autonomia Erkidegoaren artean banatzen duen araua Ekonomia Ituna da, 12/2002 Legearen bidez onartua, eta ez abenduaren 18ko 22/2009 Legea, araubide erkideko autonomia-erkidegoen eta autonomia-estatutua duten hirien finantzaketa-sistema arautzen duena eta zerga-arau jakin batzuk aldatzen dituena (araubide erkideko autonomia-erkidegoen finantzaketa arautzen duena), Autonomia Erkidegoen Finantzaketaren irailaren 22ko 8/1980 Lege Organikoa garatzeko emana.

Baldin eta, Ekonomia Itunean aurreikusitakoaren arabera, Euskal Autonomia Erkidegoari ez badagokio autonomia-erkidegoei lagatako tributu bat ordainaraztea, 22/2009 Legeak zehaztuko du araubide erkideko zein autonomia-erkidegori dagokion zerga ordainaraztea.

Horren arabera, Ekonomia Itunaren 25.Bat.a) artikulua arabera, dagokion foru-aldundiak ordainarazi beharko du dohaintzen gaineko zerga, baldin eta kausatzailea EAEn bizi bada zerga sortzen den egunean.

Ekonomia Itunaren 25.Bi artikulua arabera (salaketaren egunean indarrean zegoen idazketan), ordainarazpena Euskal Autonomia Erkidegoari badagokio ere, lurralde erkideko araudia aplikatuko da kausatzaileak hil baino 5 urte lehenago eskuratu badu egoitza Euskal Autonomia Erkidegoan.

Ilido beretik, eztabaida ebazteko prozedura arautzen duen araudia Ekonomia Itunaren Arbitraje Batzordearen Araudia da (aurrerantzean, EIABA), 1760/2007 Errege Dekretuaren bidez onartua.

3.- Ordainarazteko eskumena

ACATen uziaren oinarri da zergapekoak aitortutako zerga-egoitza 2003tik Kantabrian zegoela. Gainera, zergapekoak PFEZaren aitortenak ZAEAn aurkeztu zituen (horrek Ekonomia Itunaren 43.5 artikuluan aurreikusitako ondorioak ditu), eta Kantabriako ohiko etxebizitzan inbertitzeagatiko kenkaria aplikatu zitzaion.

BFAk 2022. urtean egindako egiaztapen batean oinarritu du bere uzia (egiaztapen osatua), eta bertan ondorioztatu da zergapekoak Bizkaian zuela benetako zerga-egoitza. Era berean, azpimarratu du hildakoaren aitortenak ez duela berezko egintzen teoriagatik BFArekin lotzen —eta hori egia da—, baina, ados ez badago, egoitza-aldaketa izapidetzera behartzen duela legez ezarritako prozeduraren bidez.

2012ko otsailaren 28an zergapekoaren heriotza dela eta, zergapekoak hil aurreko urtean zerga-egoitza Bizkaian izan balu, 2011ko PFEZ aitortpena aurkeztu beharko zukeen BFA.

BFAk ez zion 2011ko PFEZri zegozkion funtsak igortzeko eskatu ZAEARI (ulergarria da hori, ACATen inhibizio-errekerimendua 2016ko ekainaren 27an jakinarazi baitzen), eta, gainera, ez du sustatu zergapekoaren zerga-egoitza lurralde erkidetik foru-lurraldera aldatzea, Ekonomia Itunak eta EIABAK aurreikusitako moduan.

Arbitraje Batzordeak hainbat gatazkatan ebatzi duenez, administrazioek ezin dituzte egiaztapen-jarduketak hasi zerga bati dagokionez eta likidazioan amaitzeko helburuarekin, ez badute eskumenik zergapekoaren gainean (egoitza, eragiketa-bolumena eta abar direla-eta).

Halaber, JAS jaunaren jaraunspenaren gaineko eskumena aldez aurretik lortu gabe, haren zerga-egoitza aldatuz, BFAk ezin du bere gain hartu haren heriotzaren ondoriozko oinordetzen gaineko zergaren ordainarazpen-eskumena, gutxienez 2011koa; izan ere, horrek aitorten horiek ikuskatzeko eskumena dakar berekin.

Hori guztia, kontuan hartu gabe hildakoaren zerga-egoitza foru-lurraldean edo lurralde erkidean zegoen, ez baita gatazka honen auzia (eta, ondorioz, ez dago ZAEAREN txostenik horri buruz).

Horiek horrela, Arbitraje Batzordeak hauxe

ERABAKITZEN DU

- 1.- Adieraztea ZAEARI dagokiola JAS jaunaren jaraunspena ordainarazteko eskumena.
- 2.- Erabaki hau Zerga Administrazioko Kantabriako Agentziari, Bizkaiko Foru Aldundiari eta JAS jaunaren jaraunslerei jakinaraztea.